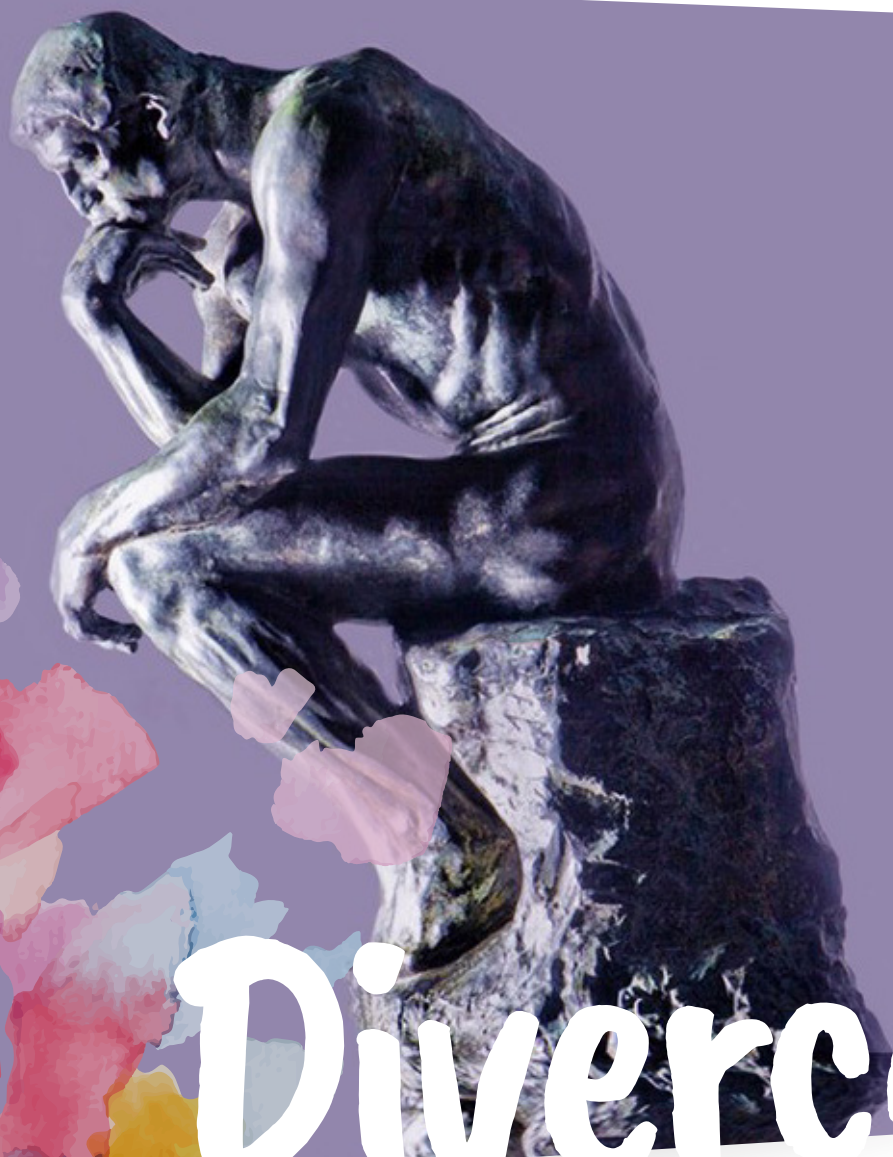


Jaargang 10 / juni 2018

nr. 2



# Diverce

In dit thema:  
**Omdenken**

Een uitgave voor en door cliënten van de Dimence Groep



wyz

welzijn kampen



## Clëntenraden

# Colofon

Diverce is een magazine voor en door (ex-)cliënten van de Dimence Groep. Het is een uitgave van de gezamenlijke cliëntenraden van de Dimence Groep. Het magazine wordt verspreid in publieke en gemeenschappelijke ruimtes in het werkgebied van de Dimence Groep.

Diverce verschijnt vier keer per jaar in een oplage van 700 exemplaren.

Redactie: Marjolijn Brandse, Jaap Kolk  
Jasper Wagteveld, Claudia Nieuwkerk  
Eindredactie: Ria Wolfkamp, Nelly van Dijk  
Opmaak: Team Communicatie, Deventer  
Voorkant: Heico Klumpen  
Druk: Sonodruk, Heino  
Verzending: Repro Hermann Simon, Deventer  
Redactieadres: Redactie Diverce  
Brinkgreven, Henri Dunant  
Postbus 5003  
7400 AS Deventer

Wilt u  
**Meedoen?**

- Kun je goed dichten?
  - Heb je een mooi schilderij of een foto?
  - Heb je een mooi verhaal?
  - Of wil je eigen ervaringen delen?
- Het kan in het cliëntenblad van de Dimence Groep.

**Redactieleden zijn zeer welkom!**  
Mail naar: [clientsblad@dimencegroep.nl](mailto:clientsblad@dimencegroep.nl).

*De redactie behoudt zich het recht voor bijdragen te wijzigen of niet te plaatsen.*

# Inhoud

- 3 Redactioneel
- 4 Cliëntenraden in een nieuw jasje!
- 11 Even onthaasten op de Heihoeve
- 13 Omdenken
- 15 Interne audits bij de Dimence Groep
- 17 Omdenken in de praktijk
- 18 Wetenschap in de praktijk!
- 19 Veranderen doe je samen
- 20 Veiligheid: De politie op de afdeling
- 22 Sudoku
- 23 Koken met jaap
- 24 Nieuwe ondersteuner cliëntenraad  
Nuttige adressen

Voor het volgende nummer ontvangen we graag bijdragen vóór 1 augustus 2018.

Het thema is: Herfst

# Omdenken

## Wat is omdenken?

Omdenken is denken in termen van mogelijkheden en niet in problemen. Het is een manier van denken waarbij je kijkt naar de werkelijkheid zoals die is, en wat je daarmee zou kunnen. Je gebruikt in feite de energie van het probleem voor iets nieuws. De grondlegger van omdenken is Berthold Gunster.

Voorbeelden van verbaal her kaderen:

Mijn moeder is gierig

Mijn moeder is zuinig/ spaarzaam

Mijn zoon is een vechtersbaas

Mijn zoon komt voor zichzelf op

Je zoon heeft overal commentaar op

Je zoon heeft een onafhankelijke wil

Ik heb me vanmorgen verslapen

Ik heb lekker uitgeslapen

Mijn dochter is het nooit met me eens

Mijn dochter neemt een standpunt in

Mijn kind is lastig

Mijn kind is anders

Vervelend      Aandacht krijgen

Onvoorspelbaar      Spontaan

Kinderlijk      Grappig

Bezorgd of bezig      Verantwoordelijk

Sloom      Bedachtzaam

Afwachtend      Bescheiden

Bemoeizuchtig      Belangstelling tonen

In deze Diverce komt 'omdenken' in diverse vormen aan de orde o.a. door middel van diverse artikelen, interviews en een gedicht. Veel leesplezier!

**Jaap Kolk**

## Nieuws van de Centrale Cliëntenraad

### Nieuwe leden

Verheugd kunnen we melden dat er nu ook vanuit Klantmedezeggenschap Mindfit en Patiëntenraad Transfore vertegenwoordiging is in de Centrale Cliëntenraad.

### Samenwerkingsovereenkomst

De gesprekken over de nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen de Centrale Cliëntenraad en de Raad van Bestuur vorderen. We hopen in de volgende Diverce te kunnen melden dat deze getekend is.

### Jaarverslag en jaarplan

De Centrale Cliëntenraad heeft aan de hand van haar eigen jaarverslag teruggeblikt op het afgelopen jaar. Zij werkt nu aan een concreet jaarplan. Aan een aantal onderwerpen wil de CCR het komende jaar expliciet aandacht besteden: suïcidepreventie, risico analyse en een actieve gesprekspartner zijn door bijvoorbeeld in een vroeg stadium mee te denken over de begroting en de kaderbrief.

Qua beeldvorming wordt er hard gewerkt aan o.a. een nieuwe website voor de cliëntenraden.

### Heuglijk nieuws

De organisatie in brede zin weet de CCR steeds meer te vinden. De CCR is verheugd over het feit dat er steeds vaker proactief een vraag gesteld wordt om mee te denken. Aangezien het meerwaarde heeft voor de organisatie dat er meerdere personen meedenken ziet de CCR graag eventuele vragen ruim van te voren tegemoet zodat het ingepland kan worden op bijv. een vergadering. De leden hebben namelijk ook tijd nodig om met hun achterban en collega raadsleden van gedachten te wisselen.

## cliëntenraden in een **Nieuw jasje!**

Dat is even wennen. Een nieuwe look voor de Diverce. Wat is daar de reden van? We krijgen steeds meer communicatieuitingen (zoals folders, posters, advertenties, animaties en website) en dat vroeg om een update van de oude huisstijl. Samen met de huidige cliëntenraden zijn we om de tafel gaan zitten en zie hier het resultaat. We zijn er best trots op en vinden het passend bij wat we willen uitstralen.


Elke stichting heeft zijn eigen kleur. Zo is het snel herkenbaar om welke stichting het gaat. We hebben het foldermateriaal aangepast en zijn momenteel hard aan het werk om ook de website in de nieuwe huisstijl te gieten.

De animatie (zoek op Youtube onder Dimence Groep cliëntenraden) waarin we een oproep doen voor nieuwe leden is ook al in de nieuwe stijl. We horen graag wat je ervan vindt. *Emailadres:* [werving.clientenraden@dimencegroep.nl](mailto:werving.clientenraden@dimencegroep.nl).



Het algemene beeld met het kleurenpalet van alle gezamenlijke cliëntenraden van de Dimence Groep





---

## Nieuws van de Adviesraad voor cliëntenbelangen Maatschappelijke Dienstverlening Jeugd GGZ / De Kern / WijZ Welzijn / Welzijn Kampen

---

Op dit moment bestaat de raad uit 8 leden. Twee leden zijn recent aan hun laatste termijn van 3 jaren begonnen. Nieuwe leden zijn altijd welkom.

### Advisering

Naar aanleiding van ontvangen signalen van de achterban van WijZ hebben we een ongevraagd advies aan de directie gegeven, vooral om van onze kant te benadrukken dat wij het heel belangrijk vinden dat in de gesprekken die de directie en het management voeren met andere partijen, de bestaande activiteiten van WijZ niet uit het oog verloren moeten worden. Er zijn op het terrein van welzijn steeds nieuwe ontwikkelingen. Onder andere de gemeente Zwolle

steunt die, maar het kan ten koste gaan van bestaande activiteiten. Het leek ons goed dit expliciet onder de aandacht te brengen van de directie, zodat die in gesprekken met andere partijen onze visie kan meenemen. Daarnaast hebben wij benadrukt dat de integratie van welzijn en zorg een belangrijk aandachtspunt dient te zijn van alle medewerkers.

We hebben twee adviesaanvragen ontvangen:

- Verhuizing van Jeugd GGZ en sociale raadslieden in Deventer van de Pikeursbaan en Schurenstraat naar een pand aan de Diepenveenseweg. Duidelijk is dat de nieuwe locatie voor cliënten goed bereikbaar is ook qua parkeergelegenheid. Wij hebben besloten een positief advies uit te brengen. De Adviesraad is vertegenwoordigd in een werkgroep die zich bezighoudt met deze verhuizing.
- De tweede adviesaanvraag gaat over het juridisch onderbrengen van Welzijn Kampen bij WijZ. Door het onderbrengen bij één stichting worden kosten bespaard. De naam en het logo van Welzijn Kampen blijven bestaan. Ook over deze aanvraag hebben wij positief geadviseerd.



## Belangrijke adressen

---

### Centrale Cliëntenraad

centralecliëntenraad@dimencegroep.nl  
Ondersteuner: Nelly van Dijk  
06 224 790 62

### Adviesraad cliëntenbelangen Maatschappelijke Dienstverlening Jeugd GGZ/ de Kern/ WijZ Welzijn/ Welzijn Kampen

clienraad@dekern.nl  
Ondersteuner: Nelly van Dijk  
06 224 790 62

### Cliëntenraad Stichting Dimence beleidscommissie

beleidscommissie@dimence.nl  
Ondersteuner: Agnes Meijerink  
06 510 054 12

### Cliëntenraad Stichting Dimence basiscommissie Almelo en omstreken

basiscommissiealmelo@dimence.nl  
Ondersteuner: Elena Blochin  
0570 639626

### Cliëntenraad Stichting Dimence basiscommissie Deventer en omstreken

basiscommissiedeventer@dimence.nl  
Ondersteuner: Marleen Huis in 't Veld  
0570 639574

### Cliëntenraad Stichting Dimence basiscommissie Topreferente GGZ

basiscommissietop@dimence.nl  
Ondersteuner: Elena Blochin  
0570 639 626

### Cliëntenraad Stichting Dimence Basiscommissie Zwolle en omstreken

basiscommissiezwolle@dimence.nl  
Ondersteuner: Agnes Meijerink  
06 510 054 12

### KlantMedezeggenschap Mindfit

kmm@mindfit.nl  
Ondersteuner: Chris van Tongeren

### Patiëntenraad Transfore

patientenraad@transfore.nl  
Ondersteuner: Chris van Tongeren

### Werving raadsleden

werving.cliëntenraden@dimencegroep.nl

## Training en ontwikkeling Adviesraad

De afgelopen maanden zijn er met alle raadsleden een persoonlijk gesprek gevoerd over de ervaring met de Adviesraad en op welke punten zaken goed gaan en welke verbeterpunten er zijn. Op basis van deze gesprekken hebben we het afgelopen jaar geëvalueerd. Ook hebben we besproken welke wensen er zijn voor persoonlijke ontwikkeling en/of gezamenlijke training als Adviesraad. We willen in elk geval graag een bijeenkomst om samen te werken aan de kwaliteit van ons werken.

## Achterban

De organisatie is nog steeds druk bezig in samenwerking met Windesheim een chat-app voor studenten van Windesheim te ontwikkelen. We dachten dat alles rond was, maar er kwam een kleine kink in de kabel. Maar er is goede hoop dat we volgende keer kunnen laten weten hoe en of het werkt. Mogelijk kan de Adviesraad hierdoor ook meer in contact komen met jongeren.

Ook zijn we in overleg met de directie bezig welke mogelijkheden er zijn om informatie te verstrekken over het werk van de Adviesraad bij trainingen van cliënten. Uiteraard moet dit zorgvuldig gebeuren, maar we inventariseren welke trainingen of werkgroepen geschikt kunnen zijn om of mondeling of met een folder het werk van de Adviesraad extra aandacht te geven.

## Ontwikkelingen in de zorg

In de vergadering van april met de directie hebben we uitvoerig stil gestaan bij een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de hulpverlening.

- Wachtlijsten en grenzen aan behandeling. Enerzijds spelen financiën een belangrijke rol maar als organisatie is het niet verantwoord cliënten geen behandeling meer te kunnen geven of een behandeling niet te kunnen starten vanwege financiën. Hoe zoek je daar een goede balans in? Binnen de organisatie wordt geprobeerd hier handen en voeten aan te geven. We worden als raad betrokken bij deze ontwikkeling.

Dit onderwerp krijgt extra nadruk door de berichten in de media over depressiviteit bij veel jongeren. Kan dit opgevangen worden? Duidelijk is wel dat het oplossen van de problematiek van de wachtlijsten een continue zorg is. Zeker ook doordat er een gebrek is aan deskundige hulpverleners.

- Een ander onderwerp dat speelt is de wet op de privacy. Binnenkort wordt de nieuwe wet van kracht. Vanuit de organisatie is aangegeven dat aan de regels van de wet wordt voldaan. Mogelijk dat een enkel detail nog iets aangescherpt moet worden, maar dat is op tijd geregeld.

## Nieuws van cliëntenraad Stichting Dimence, beleidscommissie

### Afspraken met directie

De beleidscommissie heeft afspraken met de directie kunnen maken die enerzijds rechtdoen aan de Wmcz maar ook anderzijds aan de GGZ die flink aan het veranderen is. Concreet betekent dit dat de beleidscommissie met de directie heeft afgesproken dat de cliëntenraad op een meer structurele manier betrokken zal worden bij de aanstelling van teamleiders, niet alleen in de klinieken maar ook ambulante.

### Radendag

Voor de cliëntenraad van Dimence zal er binnenkort een radendag worden georganiseerd. Enerzijds als teambuilding, anderzijds met een inhoudelijk thema. Een voorbereid groepje is in mei begonnen om een ongetwijfeld aansprekend programma aan te bieden.

### Nieuw Dagelijks Bestuur

De beleidscommissie heeft een nieuw dagelijks bestuur, bestaande uit Tineke de Jong (Deventer), Twan Wolfs (Almelo) en Jasper Wagteveld (Zwolle en tevens voorzitter).

## Benchmarken

De beleidscommissie is door een stafmedewerker geïnformeerd over de mooie ontwikkelingen rondom benchmarken binnen Dimence. Benchmarken betekent dat de behandeluitkomsten van teams worden vergeleken om de zorg voor de cliënten uiteindelijk beter te maken.

## Digitale ontwikkelingen

Er gaan de komende tijd een aantal mooie digitale dingen gebeuren binnen Dimence. Zo zal het cliëntenportal verder worden uitgerold en komt er een nieuwe website. Het zal het klantenpanel wordt verder uitgebreid en er gaat dit jaar een heel 'digitaal team' starten. Vanzelfsprekend is dat de beleidscommissie bij al deze ontwikkelingen op een proactieve manier betrokken is.

## Nieuws van cliëntenraad Stichting Dimence, basiscommissie Almelo en omstreken

### From Darkness to light

Ik ben Peter Bolkensteijn, lid van basiscommissie Almelo e.o. Mij werd gevraagd mee te denken bij het onderwerp 'omdenken'. Toen kwam dit schilderij dat ik heb geschilderd in 2016 ineens in mij op.

Mijn betekenis is het volgende:

In het donker (negatief) zijn de kleuren (soms) beter te zien dan in het licht (positief). Alleen wij letten niet meer op wat er in onze omgeving gebeurt. Dit geldt voor iedereen trouwens. Met dit inzicht helpt het mij om het anders te gaan zien en om te zetten. Buig het negatieve om naar iets positiefs.

From darkness to light dus. Nu ik weet dat het ook weer goed komt, gun ik iedereen dit inzicht.



## Nieuws van cliëntenraad Stichting Dimence, basiscommissie Deventer en omstreken

### Voorstellen nieuwe raadsleden

Mijn naam is Sjors, ik ben 36 jaar en sinds kort aspirant lid van basiscommissie Deventer. Daarnaast ben ik erg druk met de Entree opleiding die door Dimence verzorgd wordt en ben ik daarvoor ook veel op de Heihoeve te vinden. Met veel plezier en enthousiasme zal ik mij inzetten voor de raad en de cliënten.

Ik ben Selma Aydemir en woon in Deventer. Ik heb 3 zonen. Vanaf 2016 ben ik in behandeling (Narratieve Exposure Therapie) bij Dimence aan de Pikeursbaan. Mijn behandelaar heeft mij voorgesteld om in de cliëntenraad te gaan. Ikzelf vond het in het begin een beetje eng, maar na 2 vergaderingen bijgewoond te hebben, begin ik meer interesse te krijgen. Voor mij is natuurlijk alles nieuw, maar ik weet zeker dat ik in de toekomst meer kennis zal opdoen en zodoende ook meer bijdrage kan leveren. Ik heb er zin in.

### Computer Adaptief Testen

Basiscommissie Deventer heeft een gesprek gehad met Guido Williams (klinisch psycholoog) in het kader van zijn promotieonderzoek naar het functioneren van cliënten met een angststoornis of een depressie. Guido is bezig om een geheel nieuwe manier van meten te ontwikkelen. Deze heeft als voordeel dat er met veel minder vragen, heel precies kan worden gemeten. Dat betekent dat patiënten minder belast worden en dat de computer die vragen selecteert die er echt toe doen. Dit wordt Computer Adaptief Testen (CAT) genoemd. Guido richt zich hierbij in het bijzonder op het 'functioneren' van cliënten en wil graag het perspectief van de cliëntenraad in zijn onderzoek betrekken. Daarnaast heeft hij een schema ontwikkeld dat de leefgebieden weergeeft die belangrijk kunnen zijn voor bespreking met de cliënt en zijn behandelaar.



---

## Nieuws van cliëntenraad Stichting Dimence, basiscommissie Zwolle en omstreken

---

### Folderrekken

Basiscommissie Zwolle constateerde dat de folderrekken in de diverse locaties niet up to date gehouden worden. Er zijn afspraken gemaakt met de secretariaten en communicatie om de rekken op te schonen en up to date te houden. Basiscommissie Zwolle houdt een vinger aan de pols.

### Veranderingen Burgemeester Roelenweg

Binnen de locatie aan Burgemeester Roelenweg zullen er de komende tijd weer de nodige veranderingen plaatsvinden. Uitgangspunt is dat hulpverleners van één team in dezelfde gang komen te werken. Het kan niet meer voorkomen dat cliënten ook op een andere verdieping afspraken hebben. Ook komt er op de begane grond een afsprakenbalie. Op de secretariaten op de verdiepingen wordt geprobeerd een gesloten backoffice en een open frontoffice te realiseren. Basiscommissie Zwolle is bij dit proces betrokken.

### Kampen

Inmiddels is er een nieuw gebouw in Kampen geopend, aan de Bregrittenstraat 40 in het stadscentrum van Kampen. Een mooie locatie, waarbij de basiscommissie heeft meegedacht bij de inrichting/aankleding van het pand.

### Stadshagen

Op de locatie Stadshagen in Zwolle gaat de komende periode veel veranderen. Een aantal leden van basiscommissie Zwolle zijn hier intensief bij betrokken. Elders in de Diverce staat hierover een interview met een teamleider.

### Schoonmaak

Er zijn de laatste tijd nogal wat klachten over de schoonmaak van de gebouwen binnen de regio. Naar aanleiding van vele signalen heeft er een

gesprek plaatsgevonden met de verantwoordelijke van huisvesting. Inmiddels zijn de afspraken helder en zal basiscommissie Zwolle e.e.a. monitoren.

---

## Nieuws KlantMedezeggenschap Mindfit (KMM)

---

### Flyer

We zijn bezig met de ontwikkeling van een flyer voor Mindfit klanten over medezeggenschap. Afsproken is dat de voorzitter van KlantMedezeggenschap Mindfit een introductie over de flyer en het werven van leden zal houden bij het 'Mindfit overleg' (beleidsmensen).

### Mailadres

KlantMedezeggenschap Mindfit heeft nu een eigen mailadres: [kmm@mindfit.nl](mailto:kmm@mindfit.nl)

### Welkomstmodule

Er wordt gewerkt aan een verbeterde versie van de welkomstmodule onder de naam 'behandelmodule 2.0'.

### Klantpanel

Voorzien wordt een pilot te houden bij 5 Mindfit kringen met als onderwerp: gebruikersvriendelijkheid van de elektronische modules.

### Contact met OR

De voorzitter heeft een informatief onderhoud gehad met de ondernemingsraad van Mindfit. Dit werd nuttig bevonden en is voor herhaling vatbaar.

### Mijn Mindfit

De e-health toepassing 'mijn mindfit' waarin je je (dossier-)gegevens kunt bekijken is nu beveiligd middels 2-weg-authenticatie.

### Vergaderingen

Er is besloten dat KlantMedezeggenschap Mindfit voorsnog 's avonds vergadert. Verwacht wordt dat er zo meer potentiële deelnemers in de gelegenheid zijn te participeren.

## Nieuws Patiëntenraad Transfore

### De Patiëntenraad van Transfore is gestart

Stichting Transfore heeft sinds 5 april jl. haar eigen Patiëntenraad. Henk en Willem tekenden hiertoe namens de raad een samenwerkingsovereenkomst. Martin Mennen deed dit vanuit de directie. Met deze ondertekening is de patiëntmedezeggenschap en -participatie compleet. Iets waar we met zijn allen trots op mogen zijn.

### Wat doet de Patiëntenraad

In de Patiëntenraad zitten (oud-)patiënten van Transfore. In deze rol denken ze mee over ontwikkelingen en besluiten binnen Transfore en geven ze advies hierover. Zo hebben ze invloed op zaken die voor jou de patiënt van Transfore belangrijk zijn.

### Waarom een samenwerkingsovereenkomst

In de samenwerkingsovereenkomst staan afspraken tussen de zorgondernemer (in dit geval Transfore) en de afnemer van zorg (de patiënten) over de manier waarop inspraak wordt geregeld. In de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (Wmcz) staat dat een zorginstelling de cliëntmedezeggenschap, onder voorwaarden, moet organiseren.

### Wil jij je aansluiten bij de raad?

Of heb je onderwerpen waarvan je vindt dat die besproken moeten worden? Laat het weten via: [patientenraad@transfore.nl](mailto:patientenraad@transfore.nl)

### Vragen

Heb je vragen over of voor de Patiëntenraad? Neem contact op via: [patientenraad@transfore.nl](mailto:patientenraad@transfore.nl)



# Even Onthaasten op de Heihoeve



**Aan de rand van het pittoreske dorpje Lettele ligt de al meer dan honderd jaar oude boerderij de Heihoeve. Deze boerderij is al vanaf het begin een belangrijk onderdeel van de dagbesteding in de geestelijke gezondheidszorg.**

Op de Heihoeve wordt er hard gewerkt, maar er is ook alle ruimte voor rust, een praatje of een lekker wandelingetje langs de weilanden en akkers. De werkzaamheden wisselen mee met de seizoenen, een hele natuurlijke manier van werken. Ook zijn deze werkzaamheden zo divers dat er voor iedereen wel een klus is die bij hem of haar past. Denk hierbij aan: plantjes zaaien, de dieren verzorgen, onkruid wieden of lekker creatief bezig zijn aan allerlei projecten.

Het klinkt dubbelzinnig, hard werken en onthaasten. Maar in deze haastige tijd waar bijna alles is gedigitaliseerd, waar we druk zijn met onze telefoons en social media, is de Heihoeve een plek waar je dit allemaal even achter je kunt laten en in alle rust lekker met je handen bezig kunt zijn. De natuur heeft namelijk geen haast, de

zon schijnt wanneer die wil en de plantjes groeien in hun eigen tempo. Het ritme van de natuur geeft rust in lichaam en geest.

## **Ben je nieuwsgierig geworden?**

In de boerderij bevindt zich een klein winkeltje waar al de huisgemaakte producten worden verkocht. Denk hierbij aan gebreide slofjes van wol van de eigen schapen, mooie dienbladen, theedozen en bijvoorbeeld vogelhuisjes. Maar bijvoorbeeld ook verse eitjes en de vers geteelde groenten.

Voor meer informatie kun je terecht op de website: [www.dacdeheihoeve.nl](http://www.dacdeheihoeve.nl).

**Sjors Michels**

# Geestelijke verzorging?



Als een patiënt rondloopt met vragen, kan een gesprek met een geestelijk verzorger lucht geven en ruimte bieden. Al is het maar om gedachten te helpen ordenen. De geestelijk verzorger is er voor alle patiënten van Dimence om te praten over wat hen bezighoudt. Bijvoorbeeld:

- Ik wil mijn hart luchten.
- Ik loop rond met een schuldgevoel.
- Ik vind het leven te zwaar.
- Waar vind ik kracht om het vol te houden?
- Waar vind ik nieuwe inspiratie?
- Hoe krijg ik dingen op een rijtje?
- Ik heb veel verlies geleden, hoe kan ik verder?
- Ik heb behoefte aan een ritueel.

## Bereikbaarheid en informatie:

Jasmijn van Buul

0570-639865

[j.vanbuul@dimence.nl](mailto:j.vanbuul@dimence.nl) of

[geestelijkeverzorging@dimence.nl](mailto:geestelijkeverzorging@dimence.nl)

werkzaam op maandag, dinsdag,

woensdag in Deventer



Kitty Nijboer

06 518 823 90

[k.nijboer@dimence.nl](mailto:k.nijboer@dimence.nl) of

[geestelijkeverzorging@dimence.nl](mailto:geestelijkeverzorging@dimence.nl)

werkzaam op dinsdag en donderdag

in Zwolle



Lydi de Bruin

06 515 589 75

[l.debruin@dimence.nl](mailto:l.debruin@dimence.nl) of

[geestelijkeverzorging@dimence.nl](mailto:geestelijkeverzorging@dimence.nl)

werkzaam op maandag tot en met

donderdag in Almelo, Raalte en Deventer



Toon Cents

06 130 231 37

[t.cents@dimence.nl](mailto:t.cents@dimence.nl) of

[geestelijkeverzorging@dimence.nl](mailto:geestelijkeverzorging@dimence.nl)

werkzaam op maandag tot en met

vrijdag in Deventer



Berthilde van

de Loosdrecht

038 46 91 095

[b.vandeloosdrecht@dimencegroep.nl](mailto:b.vandeloosdrecht@dimencegroep.nl)

[geestelijkeverzorging@dimence.nl](mailto:geestelijkeverzorging@dimence.nl)

werkzaam op dinsdag en donderdag

in Zwolle, Hardenberg en Kampen

Gespreksleider moreel beraad



HALF FULL?

# Omdenken



**Tja, en daar zit ik dan te broeden op het thema van deze Diverce. Wat kan ik daar nu over zeggen?**

**Terugkerende twijfel of ik er wel iets zinnigs over kan zeggen. Laat ik beginnen met me hardop af te vragen wat 'omdenken' eigenlijk is of allemaal zou kunnen zijn, voordat ik het op internet opzoek en me door Berthold Gunster 'de waarheid' hierover laat vertellen. Want ik heb er natuurlijk weleens van gehoord.**

Misschien is het wel een begrip dat in het leven van mensen van cruciaal belang is om vreugde en zin te kunnen ervaren. Dan denk ik aan mijn eerste associatie: hoe maak ik van een halfleeg glas, een half vol glas? Het is een kwestie van perspectief: hoe kijk ik ergens tegenaan? Of tegenop? Daar zijn trouwens mooie spreekwoorden over: zie ik er als een berg tegenop? Of ga ik bergen verzetten? Ik denk dat het in een mensenleven nooit alleen maar één van de twee is. Ik wissel ze zelf in elk geval regelmatig af. En soms hebben we pauze en vertoeven we als het ware in een lieflijk dalletje tussen twee bergen in, en kabbelt het leven als een rustig beekje voort. Of we geraken in een afgrond verzeild en hebben hulp nodig om daar weer uit te geraken. Om in de bergen- en dalenmetafoor te blijven. In elk geval moet je om te kunnen omdenken de dingen

onder ogen zien. Je kunt hierbij niet wegstijgen, want dan zie je het hele glas niet meer. Dan kun je het niet van halfleeg omdenken naar half vol. Dus je moet het aangaan. Daar is lef voor nodig. En soms zelfs veel moed als we de dingen hebben laten oplopen of als er dingen echt fout zijn gegaan in ons leven. Om dan de situatie waarin je je bevindt en de scherven die er liggen onder ogen te zien, is geen kleinigheid en veel moed nodig.

Terug naar mijn beginvraag: hoe doe je dat nu, dat 'omdenken'? Halfleeg veranderen in half vol? Hoe verander je nu hoe je ergens naar kijkt? Je eigen perspectief? Eerst is het dus zaak ons ervan bewust te worden, onder ogen te zien hoe we eigenlijk kijken. Welk perspectief heb ik op een bepaalde zaak? Die vraag kunnen we evengoed bij grote levensthema's als bij kleine schrijfp opdrachten stellen. Hoe kijk ik er eigenlijk tegenaan?

En dan: hoe verander ik dat van negatief naar positief? Van berg waar ik tegenop zie in berg die ik ga verzetten? Het eerste dat bij me opkomt is: zelfzorg. Lichamelijk, maar ook zorg voor je ziel. En begint dat niet bij zelfacceptatie? Nu komt het moment dat ik mijn nieuwsgierigheid niet langer bedwing, maar een kijkje neem op de internetpagina van 'omdenken'. Eerst verdwaal ik in filmpjes die allemaal interessant zijn, en het zijn er zo veel! En dan hoor ik inderdaad tips over acceptatie. Er zijn situaties of personen, familie bijvoorbeeld, waar je niet van af kunt en die je niet kunt veranderen.



De kunst is dan het te accepteren zoals het is, het niet anders willen hebben. Soms zijn de dingen in het leven zoals ze zijn. Je hebt geen andere optie dan er gewoon wat van te maken. Maak er iets groots en moois van, een feestje. Accepteer de situatie volledig en radicaal. Beweeg mee met datgene waar je je anders over zou opwinden, ga er niet tegenin maar beaam het. Bevestig door hetzelfde te doen of door het groter te maken zelfs. Zoek een goede verstandhouding, een liefdevolle verbinding met datgene waar je moeite mee hebt.

Zonet vroeg ik aan iemand op de picknickbank voor de Steerne hoe hij dat dan doet, dat omdenken. Het antwoord was een advies dat ik graag met jullie deel: Beter vergeven en vergeten, dan verwijten maken en verbitterd raken. Met dat advies in zijn hoofd, buigt hij soms negatieve gedachten om tot positieve. Dat vind ik een hele goeie. Bedankt daarvoor! Ik surf nog wat verder over de webpagina en leer dat omdenken betekent dat je van een probleem een mogelijkheid maakt. Stap één is: maak van een probleem een feit. Onderzoek of je wel een probleem hebt en wat dan precies het probleem is. Stap twee is: kijk naar

nieuwe mogelijkheden. Accepteer en beweeg mee. Daarover geeft een collega mij een tip: is je glas halfleeg of half vol? Ga op zoek naar een kraan!

Zo. Da's ook een hele goeie. Heeft ie niet zelf verzonnen. Is wel echt omdenken. Het half volle/lege glas is een feit waar ik niet meer tegen vecht, maar ik zoek de oplossing in nieuwe mogelijkheden. Ik ga dus niet voor halfleeg en niet voor half vol, maar voor zo vol als ik wil, zelf getapt aan de kraan. Dat noem ik nog eens inventiviteit, buiten de lijntjes denken. Het klinkt zo simpel, maar je moet er maar op komen... En dat is toch waar het bij omdenken om gaat.

Nu is er ondertussen al schrijvend een artikel ontstaan, dat ik van tevoren niet had bedacht.

Fijn, nu hoef ik er niet meer als een berg tegenop te zien en kan ik vanavond in mijn bed tevreden op de dag terugkijken: zo, die berg heb ik ook weer verzet! Probleem omgeschreven.

### Jasmijn van Buul



Ik lijd aan een waan. Tenminste, dat zeggen anderen. Voor mij is het werkelijkheid. Een moeilijke werkelijkheid. Als het een waan is, dan zou ik er graag van worden verlost.

Ik moet leren omdenken.

Maar hoe doe ik dat? Hoe kan ik leren omdenken? Mijn waan overheerst mijn gevoelens en gedachten. Mijn leven richt ik erop in.

Bij alles wat ik doe denk ik aan de waan, houd ik er rekening mee. Als het al mogelijk is, dat ik zou leren omdenken, dan verandert mijn leven. Dat zou betekenen, dat ik vrij ben in mijn en denken en voelen, in mijn doen en laten.

In mijn leven.

Ik kan me er niets bij voorstellen hoe het leven is zonder een waan. Omdenken is het toverwoord. Was het maar zo eenvoudig. Omdenken is niet voor mij weggelegd.

### Paulien Bakker

# Interne audits bij de Dimence Groep



In februari 2018 was ik te gast bij de Centrale Cliëntenraad van de Dimence Groep. Een kennismaking met de raad in een voor mij nieuwe samenstelling met bekende en onbekende leden. Misschien was het de lente, die aan de deur klopte en mijn beeld beïnvloedde, maar hier zat toch duidelijk een club mensen die uitstralen er zin in te hebben om de medezeggenschap een extra 'boost' te geven. Dit leverde o.a. de vraag op waar de audits over gaan en welke resultaten eruit komen. Aan het verzoek om hierover in het informatieve blad Diverce een artikel te wijden wil ik dan ook graag voldoen.

Een interne audit is een onderzoek door onafhankelijke audioteren. Dit kan zijn op documenten of dossiers maar ook d.m.v. een interview. Het doel is drieledig volgens de folder 'Audits bij de Dimence Groep, wat kun je verwachten':

- Wat gaat er goed, waar liggen kansen voor verbetering of kunnen anderen leren van het onderzochte (werk)proces
- Is de afgesproken werkwijze geschikt om de gestelde doelen/resultaten te bereiken
- Welke verbeterpunten kunnen worden doorgevoerd.

In overleg met de directies/ managers en de raad van bestuur wordt er een auditplan opgesteld. Hier komen de onderwerpen/ thema's aan bod die getoetst worden voor dat jaar. Vervolgens is er dan een auditprogramma, zodat iedereen weet waar en wanneer de audit plaats gaat vinden. De auditor maakt van zijn/ haar bevindingen een rapportage. Het team bespreekt dan de bevindingen en

onderzoekt de achterliggende oorzaak bij geconstateerde verbeterpunten en neemt dan passende maatregelen. De Dimence Groep heeft een softwareprogramma waar alle verbeterpunten van de audit in komen, ook de VIM (veilig melden) en de RI&E (voor o.a. arbeidsomstandigheden en veilig werken) punten. Zo kan de uitvoering van de actiepunten gevolgd worden en is er zicht op de resultaten en of de maatregelen ook werken.

Interessant ook voor de cliëntenraden om met het management te bespreken om welke verbeterpunten het gaat en eventueel te adviseren over auditonderwerpen die vanuit patiëntoptiek van belang zijn. Natuurlijk kunnen de raden ook zelf een onderzoek of audit uitvoeren. Momenteel worden audits het hele jaar door uitgevoerd. Het auditprogramma is over het algemeen in april definitief, voordien is er de inventarisatie van de onderwerpen.



Indien een organisatie in aanmerking wil komen voor een certificaat dan spreken wij van een externe audit. Deze verloopt in principe op dezelfde wijze als een interne audit maar de uitvoering is door een onafhankelijk extern bureau. De Dimence Groep heeft in 2017 een uitstekend resultaat behaald op de drie normenschema's die zijn getoetst. Geen tekortkoming op de schema's voor de Geestelijke Gezondheidszorg en de Maatschappelijke Dienstverlening en Welzijn. Op het schema voor informatiebeveiliging zijn enkele tekortkomingen geconstateerd. De verbeterplannen die naar aanleiding daarvan zijn gemaakt zijn goedgekeurd door de externe auditor. Voor een (middel)grote organisatie als de Dimence Groep is een zevental tekortkomingen op een eerste audit (voor informatiebeveiliging) niet veel. Met het behalen van dit certificaat is er ook een belangrijke stap gezet om in mei 2018 te voldoen aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

In het (meerjaren)auditplan zijn drie hoofdthema's die wisselend per jaar bijzondere aandacht krijgen, dit zijn:

- Primair- of zorgproces
- Veiligheid
- Bedrijfsvoering

Voor 2018 gaat het o.a. om farmaceutische zorg (medicatieveiligheid), dossier op orde, ethiek, terugdringen dwang en drang, informatiebeveiliging, deskundigheidbevordering en scholing.

In 2017 heeft er ook een interne audit, ter voorbereiding op de externe audit in 2018, plaatsgevonden bij twee Forensische FACT-teams. Deze twee teams werken zo modelgetrouw mogelijk en hebben hier een werkboek voor. Punten die een auditor toets zijn o.a. professionalisering, op- en afschalen van de zorg, het herstelproces, aandacht voor het maatschappelijk domein van de cliënt, psychiatrische en lichamelijk welzijn, crisis en veiligheid. Ook de IHT-teams kennen een eigen Modelgetrouwheidschaal en willen in 2018 ook laten onderzoeken in hoeverre ze al werken volgens dit model. Elnathan Prinsen (manager zorg en psychiater) en Bas van Wel (directeur zorg en psychiater) hebben o.a. een bijdrage

geleverd aan het Handboek Intensive home treatment (IHT) waarin de vertaling van de Modelgetrouwheidschaal is opgenomen.

Intensieve samenwerking is er ook met de noordelijke instellingen via netwerkaudits. In 2017 zijn er bij elkaar diverse audits uitgevoerd op basis van het toetsingskader van de inspectie m.b.t. het terugdringen van separeren en afzonderen. Ook in 2018 zal dit weer plaats vinden. Het bij elkaar de processen toetsen is objectiever en levert ook de nodige kennis en leerervaringen op, bijvoorbeeld het belang om ervaringsdeskundigen te betrekken bij de evaluatie (met de patiënt en het team) van de separatie. Het toetsingskader kent o.a. normen met betrekking tot:

- Preventie (eigen regie van de patiënt, signaleringsplan, preventiebeleid, beleid bij binnenkomst, evaluatie met de patiënt e.d.)
- Teamcultuur (benadering, gastvrij en present, herstelgerichte bejegening, begeleidingsplan, toezicht, eigen kleding e.d.)
- Consultatie (op het juiste moment consultatie aanvragen en inzetten en de adviezen opnemen in het dossier (EPD))
- Reductie (plan van aanpak m.b.t. terugbrengen separatie en afzonderen, cijfers hierover e.d.)

In het sociaal domein is het vrijwilligerswerk in samenwerking met professionals een belangrijke kurk waar de dienstverlening mede op draait. Niet alle onderdelen van de WMO-divisie zijn gecertificeerd door een externe organisatie zoals b.v. de DEKRA (in het verleden beter bekend als de KEMA). Om ook hier het kwaliteitsbewustzijn en de dienstverlening te toetsen worden er al enkele jaren interne audits uitgevoerd. Hieruit blijkt dat ook in de samenwerking tussen vrijwilligers en professionals er zorgvuldige- en verantwoorde werkprocessen zijn. Ook in 2018 zal er weer een team uitgenodigd worden voor een leerzame 'blik in de keuken'.

**Peter van Amelsvoort**, stafadviseur



# Omdenken in de praktijk!



De redactie van de Diverce heeft een aantal mensen benaderd om te aan te geven hoe ze praktisch handen en voeten geven aan omdenken in de praktijk.

*Wendy, dank voor je je welwillendheid om mee te werken aan dit nummer van Diverce.*

*Zou je jezelf eerst eens even kort willen voorstellen?*

Mijn naam is Wendy Pots, sinds 2008 werkzaam als psycholoog binnen Dimence en op dit moment teamleider zorg van het Team Complex Trauma in Almelo. Dit doe ik voor 32 uur per week en de resterende 8 uur ben ik werkzaam bij de Universiteit Twente als docent en onderzoeker..

*Complex trauma, waar moet ik dan aan denken?*

Wij zien veel mensen met PTSS (Post Traumatische Stress Stoornis). Je kunt dan bijvoorbeeld denken aan militairen of vluchtelingen maar ook aan mensen die seksueel of fysiek geweld hebben meegemaakt in hun leven. In Almelo hebben we al een tijdje een eigen Team Complex Trauma. We merkten dat, hoewel er ook in de reguliere teams expertise over dit onderwerp is, de zorg nog beter kan wanneer je met een apart team hierop focust.

*Werken jullie ook samen met cliënten? En werken er ervaringsdeskundigen in het team?*

Helaas werken er (nog) geen betaalde ervaringsdeskundigen in het team. Ons team is dan ook vrij klein en bestaat uit 7 mensen. Vanzelfsprekend werken we wel intensief samen met onze cliënten. In grote lijnen bestaat onze behandeling uit een drietal fases en bij het ingaan van een nieuwe fase van de behandeling doen we altijd een driegesprek: met de behandelaar van de vorige fase, van de nieuwe fase en de cliënt. Dat betekent dat we dus ook geen standaard aanbod hebben maar juist samen met de cliënt bespreken welke van de therapieën het beste past in de individuele situatie van de cliënt.

*Wat is het voordeel voor je cliënten dat je ook werkt aan de Universiteit Twente?*

Het mooie aan werken aan de universiteit is voor mij dat ik altijd op de hoogte ben van de laatste stand van zaken rondom de wetenschap. Onderwerpen zoals positieve psychologie waar we in Twente serieus onderzoek naar doen breng ik mee de behandelkamer in. Ook heb ik vanuit de universiteit mogen meewerken en zelfs promoveren op de interventie 'Voluit Leven': <http://www.rtvooost.nl/nieuws/258630/online-een-depressie-behandelen-het-werkt>

*Hoe kijk je aan tegen zaken als internettherapie en het cliëntportal?*

Ontzettend positief: internettherapie kan een geweldige toevoeging zijn voor de live behandeling. Ook kan het helpen om mensen die moeten wachten te laten werken aan het verbeteren van hun veerkracht. Het is voor mij nog wel echt een uitdaging om mensen daadwerkelijk enthousiast te krijgen, maar vaak zie je dat wanneer je het als behandelaar goed uitlegt mensen het toch wel willen gebruiken. Ook een cliëntportal ervaar ik als een mooie toevoeging: mensen die zelf op elk moment, gewoon vanuit huis de beschikking hebben over hun dossier. Mooie toevoeging daarbij zou nog wel zijn als een behandelaar en een cliënt daadwerkelijk samen zouden kunnen werken binnen het portal.

Wendy, dank voor je tijd!

**Jasper Wagteveld**

# Guido Williams, wetenschap in de praktijk!

Hallo Guido, dank dat je wilt meewerken aan deze uitgave van Diverce.

## Wil je jezelf eens voorstellen?

Mijn naam is Guido Williams en ben werkzaam als klinische psycholoog binnen team angst en stemming Deventer. Daarnaast doe ik wetenschappelijk onderzoek vanuit de universiteit Leiden, mede mogelijk gemaakt door de Dimence Groep. Binnen de geestelijke gezondheidszorg heb ik brede werkervaring. Zo heb ik binnen de justitiële jeugdhulpverlening gewerkt en een aantal jaren binnen de volwassen forensische zorg.

## Merk je verschillen, tussen de forensische zorg en de 'gewone GGZ'?

Jazeker, ik heb dan ook echt bewust de overstap gemaakt. In het forensisch kader heb je meer te maken met mensen die een juridisch kader hebben en dat vereist dus ook een andere beroepshouding en bijvoorbeeld nog meer alertheid. Het gaat vooral over recidiverisico's verkleinen, de samenleving veiliger maken c.q. slachtoffers voorkomen en het leren leiden van een delict vrij leven. Binnen de GGZ heb ik meer het gevoel dat ik op een relationele manier kan samenwerken met de cliënt. Ook is het effect van de behandeling directer zichtbaar.

## Die samenwerking, hoe geef je die concreet handen en voeten?

Het is belangrijk om overeenstemming vast te leggen in het behandelplan. Deze maak ik altijd in overleg met de cliënt en we ondertekenen het document samen voordat we aan de slag gaan. Daarbij is het van belang de doelen helder te hebben en ook de eindigheid van de

behandeling te bespreken. Dat samen is wat mij betreft onontbeerlijk, je bent namelijk allebei onmisbaar in het behandelcontact.

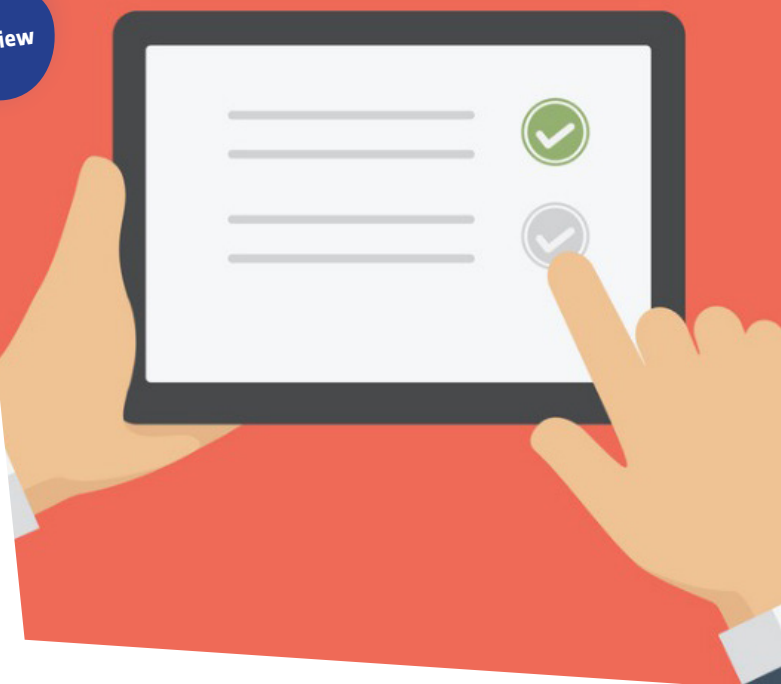
## Naast je 'gewone werk' doe je ook nog wetenschappelijk onderzoek, wat kun je daarover vertellen?

We meten steeds meer in de GGZ zodat we behandelingen kunnen evalueren en van elkaar kunnen leren hoe we de zorg kunnen verbeteren. Veel cliënten zullen de term ROM vast kennen en ook geregeld 'rommen'. Nu is het zo dat de ROM vragenlijsten vaak lang zijn en niet altijd heel nauwkeurig. Ik ontwikkel zogenaamde CAT's (Computergestuurde Adaptieve Testen). Hiermee kunnen we met veel minder vragen, veel preciezer meten. Bovendien stellen we alleen vragen die voor de cliënt van belang zijn. De computer bepaalt met een algoritme welke vragen worden gesteld en ook wanneer er wordt gestopt. We meten daardoor nauwkeuriger, korter en persoonlijker.

## Jij loopt al een behoorlijke tijd mee in deze wereld, zijn er trends die je waarneemt?

Een belangrijke trend is wat mij betreft dat je breder gaat kijken/ samen spreken met cliënten, niet alleen over ziekte, maar ook over functioneren. De komende jaren voorzie ik dat cliënten steeds meer eigenaar worden van hun eigen dossier en verwacht ik spannende ontwikkelingen rondom technologische toepassingen in de zorg.

**Jasper Wagteveld**



# Veranderen doe je Samen

In de wijk Stadshagen in Zwolle gaat aan de Eerdelaan veel dingen veranderen. Voor de redactie van de Diverce een goede reden om te spreken met de verantwoordelijke teamleider.

## Maar als 1e: kun je jezelf even kort voorstellen?

Mijn naam is Renē Sipman, sinds 1989 in dienst bij Dimence. Op dit moment ben ik teamleider van de Zwolse FACT teams en van 3 klinische teams aan de Eerdelaan.

## Welke veranderingen gaan er plaatsvinden?

Nogal wat, we gaan afscheid nemen van de separeerde en daarvoor in de plaats komen zogenaamde EBK's (extra beveiligde kamers). Een belangrijk verschil met een traditionele separeer is dat de aankleding vriendelijk, modern en rustgevend is en dat het contact met de buitenwereld vele malen makkelijker is. Daarnaast gaan we voor de patiënten die langdurig ambulante behandeld worden binnen de FACT teams de crisisopnames verzorgen op een zogenaamde HIC (High Intensive Care) afdeling. De huidige afdeling high care zal worden omgebouwd tot een HIC afdeling met 2 EBK's. De afdeling zal specifiek worden ingericht zodat er een optimaal behandelklimaat ontstaat die volledig voldoet aan de moderne eisen. We zijn ervan overtuigd dat we met de nieuwe HIC veel meer zorg op maat kunnen leveren in nauwe samenwerking met de FACT teams. Een andere belangrijke verandering is dat we verpleegpost-vrij gaan werken. Dit betekent dat de verpleging continue op de groep aanwezig zal zijn en de contactfrequentie en beschikbaarheid van verpleegkundigen wordt vergroot.



## Klinkt als behoorlijke veranderingen, moeten mensen hier nog apart voor geschoold worden?

We hebben geluk dat veel van de expertise al in huis is. De collega's in Almelo en Deventer hebben al vergelijkbare trajecten doorlopen en hiervan kunnen we dus veel leren. Ook hebben we een extern adviseur in de arm genomen.

## Heb je hiervoor ook nieuw/ ander personeel nodig?

We hebben er het volste vertrouwen in dat we met de huidige mensen de omslag kunnen maken. Ik proef veel enthousiasme bij de teams om samen de zorg anders in te richten en nog beter te maken. Wel een probleem is het voortdurende tekort aan personeel die de behandeling kunnen coördineren. Gelukkig zijn we er de afgelopen tijd in geslaagd om een aantal goede verpleegkundig specialisten aan te nemen en we hebben goede verwachtingen om binnenkort een psychiater aan te nemen voor de nieuwe HIC FACT afdeling.

## Hoe zijn cliënten bij dit proces betrokken?

Vanzelfsprekend doen we veel samen en overleggen we met onze cliëntenraad. Ook zijn leden van de raad aangehaakt bij diverse werkgroepen. Tot slot willen we ook kijken of we het prachtige restaurant dat we in de hal hebben, kunnen gaan inzetten als een 'participatiorestaurant' waar mensen vanuit de cliëntpopulatie kunnen meewerken in de keuken samen met professioneel personeel en vrijwilligers.

**Jasper Wagteveld**

# Veiligheid: De politie op de afdeling



De patiënten vertrouwenspersoon (pvp) verleent cliënten van de GGZ advies en bijstand bij de handhaving van hun rechten. PVP-en hebben ervaring in allerlei GGZ-instellingen. Zo komen zij ook weleens politie tegen op de afdeling.

## Wanneer komt de politie?

Instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de veiligheid op hun eigen terrein. Personeel dat betrokken is bij dwang moet altijd geschoold zijn in de-escalatietechnieken als zelfverdediging en veilige fysieke beheersingstechnieken. Maar soms is het noodzakelijk om hulp in te roepen van verpleegkundigen van andere afdelingen, beveiligers of politie, bijvoorbeeld bij het opsporen van drugs of bij het herstellen van de orde op de afdeling. Minister Blok van Veiligheid en Justitie schreef hierover aan de tweede Kamer: 'De Politie wordt bij incidenten binnen een GGZ instelling gevraagd bijstand te verlenen wanneer de veiligheid van patiënten, personeel en betrokkene zelf in gevaar komt en het gevaar niet door het personeel zelf kan worden beheerst'. (Kamerbrief over GGZ instellingen, 25 september 2017).

## Wat doet de politie?

De politie en het personeel moeten eerst met elkaar overleggen over de situatie van de patiënt. Samen kijken ze wat er moet gebeuren. De politie mag alleen geweld gebruiken als het echt niet anders kan. De politie bepaalt uiteindelijk of en welke geweldsmiddelen ze gebruikt. Geweldsmiddelen zijn bijvoorbeeld het gebruik van pepperspray, handboeien of de wapenstok. De politie kan natuurlijk ook gewoon met iemand praten of iemand vasthouden. De politie mag niet meer geweld gebruiken

dan nodig is om het gevaar te stoppen, dit staat in de genoemde brief van minister Blok. Verder staat er in de brief: 'Als het zover komt dat bijstand van de politie wordt ingeroepen, moet men goed voor ogen houden dat de politie ervan uitgaat dat ze in agressieve situaties de leiding in handen neemt. Daarbij moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat de politie de behandeling dwarsboomt. Het is dus van groot belang dat er duidelijke afspraken gemaakt worden over de procedure en over wie de leiding neemt'.

## Waar mag de politie komen?

De politie heeft volgens de Politiewet 2012 toegang tot elke plaats om hulp te verlenen aan personen die dat nodig hebben. Als de politie in een acute situatie naar de instelling komt om hulp of bijstand te verlenen, dan mag de politie daar naartoe. Maar als de politie komt in het kader van opsporing, dan mag de politie niet overal zomaar komen. In de richtlijnen van de artsorganisatie KNMG staat hierover dat de politie alleen kamers van de patiënt binnen mag komen met toestemming van de patiënt of met een machtiging van de (hulp)officier van Justitie.

Wilt u meer lezen over veiligheid? Lees dan de PVP-krant, lente 2018. **Linda Paay**

# Meer weten over uw patiënten rechten?



Voor vragen of klachten kunnen cliënten in de geestelijke gezondheidszorg terecht bij de Patiëntenvertrouwenspersoon (pvp). De pvp verleent cliënten advies en bijstand bij de handhaving van hun rechten. Hi of zij kent de interne en externe klachtwegen. Pvp'en zijn onafhankelijk van de instelling waar zij werken; ze zijn in dienst van de Stichting PVP in Utrecht.

De pvp behartigt de belangen van een cliënt zoals deze die zelf ziet en doet niets zonder toestemming van de cliënt. Een gesprek met de pvp is vertrouwelijk, hij of zij heeft geheimhoudingsplicht. De pvp kan informeren, adviseren en ondersteunen bij het indienen van een klacht. De bereikbaarheid van de pvp in de instelling wordt bekend gemaakt met poster en folders van de pvp en in de informatiebrochures van de instelling.

Kijk eens op  
[www.pvp.nl](http://www.pvp.nl)

Wendy Bult  
Dimence Almelo  
06 502 425 69  
[w.bult@pvp.nl](mailto:w.bult@pvp.nl)



Irma de Ronde  
Dimence Hardenberg  
06 489 811 36  
[i.deronde@pvp.nl](mailto:i.deronde@pvp.nl)



Linda Paay  
Dimence Zwolle,  
Steenwijk  
06 559 123 46  
[l.paay@pvp.nl](mailto:l.paay@pvp.nl)



Winfried Raaphorst  
Transfore  
06 524 122 08  
[w.raaphorst@pvp.nl](mailto:w.raaphorst@pvp.nl)



# Sudoku

De Sodoku vijfving bestaast uit vijf sudoku's waarvan enkele blokken elkaar overlappen. Vul de Sudoku vijfving zo in, dat elke rij, elke kolom en elk blok van 3x3 vakjes de cijfers 1 tot en met 9 één keer voorkomen.

	1				3	2		
8				1			4	
		9		4		8		5
			4					3
	2	3				7	9	
6					9			
3		1		2				
	9			5				
		8	3					

		7	8				4	
	6			3				5
4		8		2		7		
8					6			
	7	6				9	5	
			1					8
				4		5		6
					5			7
						7	4	

	5					3			4
	1	7	3		6		9	5	8
	8			1					7

		7	5						1	
	2			7				4		8
3		1		2						
2					4					
	9	4				8	3			
			9						2	
		3		9		4			7	
5				4			2			
	7				3	9				

								9	7		
							8			1	
							3		2		8
					6						1
	1	4						6	5		
9							4				
3		9		4				1			
	2			6							4
		8	2						9		

# Koken met Jaap

## Witlofsalade



Met het begin van het voorjaar, dacht ik aan een gezonde en vitaminerijke maaltijd, die er bij past.

### Bereidingswijze:

- Breng een pan met water en de eieren aan de kook. Kook de eieren in circa 8 minuten hard. Giet de eieren af, laat ze schrikken in koud water en pel ze.
- Wel de rozijnen circa 5 minuten in kokend water. Giet af en laat goed uitlekken.
- Snijd het brood in blokjes.
- Verhit een scheutje olie in een pan en bak het brood circa 5 minuten. Voeg de walnoten toe en bak circa 3 minuten mee. Laat de croutons en walnoten afkoelen op keukenpapier.
- Schil de sinaasappels en haal de partjes los.
- Snijd de kaas in kleine blokjes.
- Pluk en hak de peterselie fijn.
- Halveer de witlof in de lengte, verwijder de kern en snijd de witlof in stukjes.
- Snijd de appel in dunne reepjes.
- Meng de eieren, rozijnen, sinaasappelpartjes, kaas, peterselie, witlof en de appel in een grote kom en breng de salade op smaak met de mayonaise, mosterd, een beetje zout en versgemalen peper.

### Ingrediënten:

- 4 eieren
- 100 g rozijnen
- 6 sneetjes bruinbrood
- olijfolie om in te bakken
- 65 g walnoten
- 2 sinaasappels
- 100 g jong belegde kaas
- 1 bosje peterselie
- 700 g witlof
- 1 appel (Granny Smith)
- 3 el mayonaise
- 1 tl mosterd

### Serveren

- Verdeel de salade over borden en verdeel de croutons met walnoten erover.
- Lekker met een paar aardappelen.

Dit recept kun je ook op internet bekijken:

<https://www.24kitchen.nl/recepten/witlofsalade#bereidingswijze>

Mag het jullie goed smaken.

**Jaap Kolk**



## Nieuwe ondersteuner cliëntenraad

Sinds 1 mei ben ik, voor 20 uur in de week, werkzaam als ondersteuner cliëntenraad binnen de Dimencegroep, met name voor de cliëntenraad Stichting Dimence, beleidscommissie en basiscommissie Zwolle.

Tot en met april werkte ik voor de cliëntenraden van GGZ Lentis (Groningen). Om privé redenen wilde ik erg graag verhuizen naar Twentse 'dreven' en dat is inmiddels gelukt. En dat ik nu ook nog een mooie baan heb gevonden in mijn nieuwe omgeving is helemaal top. De kennismaking met Stichting Dimence is inmiddels begonnen (met een hartelijke ontvangst en een bos bloemen).

Wellicht komen we elkaar binnenkort nog wel tegen.

Vriendelijke groet, **Agnes Meijerink**

## Nuttige adressen

### Angst Dwang en Fobie stichting (ADF-stichting)

Hoofdstraat 122, 3972 LD Driebergen, Informatielijn 0900 2008 711 (€ 0,35 p.m.). E-mail: [info@adfstichting.nl](mailto:info@adfstichting.nl)  
[www.adfstichting.nl](http://www.adfstichting.nl). Landelijke patiëntenvereniging die zich inzet voor mensen met angst- en dwangklachten.

### Anoiksis, vereniging voor mensen met schizofrenie

UMC Utrecht, locatie AZU t.a.v. huispostnummer A.01.126, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht. 088 755 6368. [www.anoiksis.nl](http://www.anoiksis.nl). Een vereniging voor en door mensen met psychosegevoeligheid. Hierbij passen o.a. de medische diagnoses schizofrenie en schizo affectieve stoornis. De vereniging behartigt hun belangen, biedt voorlichting en organiseert lotgenotencontact.

### Balans

Weltevreden 4a, 3731 AL Bilthoven, 030 2255 050. Advies en informatietelefoon: 0900 2020 065 (€ 0,25 per minuut) [www.balansdigitaal.nl](http://www.balansdigitaal.nl).

Landelijke vereniging met informatie, advies en training/workshops over ontwikkelingsstoornissen zoals ADHD, DCD, MCDD, dyslexie, dyscalculie en autismespectrum.

### Impuls en woordblind

Postbus 1058, 3860 BB Nijkerk, 033 247 34 84, [www.impulsenwoordblind.nl](http://www.impulsenwoordblind.nl).

Een belangenvereniging voor mensen met ADHD, ADD, dyslexie en dyscalculie en hun verwanten.

### Landelijke Stichting Familievertrouwenspersonen

Maliebaan 87, 3581 CG Utrecht, Advies en hulplijn familie in de ggz: 0900 - 333 22 22 (10 ct/min). E-mail: [familieindeggz@lsfvp.nl](mailto:familieindeggz@lsfvp.nl). [www.lsfvp.nl](http://www.lsfvp.nl). Heeft uw partner, kind, ouder, broer, zus of vriend een psychiatrische stoornis?

De familievertrouwenspersoon luistert naar uw kant van het verhaal. Hij wijst u de weg in de geestelijke gezondheidszorg (ggz) en geeft antwoord op uw vragen over stoornis en behandeling.



### **MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid**

Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort, 033-3032400. E-mail: [info@wijzijnmind.nl](mailto:info@wijzijnmind.nl). Website: [www.wijzijnmind.nl](http://www.wijzijnmind.nl). MIND Landelijk Platform GGz is de koepel van, voor en door cliënten- en familieorganisaties in de ggz.

### **MIND Korrelatie**

Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort, 033- 4220100. Hulp- en advieslijn: 0900-1450 (€ 0,15/min), bereikbaar op werkdagen van 9.00 – 18.00 uur. E-mail: [vraag@korrelatie.nl](mailto:vraag@korrelatie.nl). Website: [www.mind@korrelatie.nl](http://www.mind@korrelatie.nl) Mind Korrelatie biedt anonieme, professionele, psychische en psychosociale hulp aan iedereen die hierom vraagt.

### **Nederlandse Patiëntenvereniging (NPV)**

Postbus 178, 3900 JD Veenendaal, 0318 547 888, [www.npvzorg.nl](http://www.npvzorg.nl). Christelijke belangenorganisatie voor alle gebruikers in de (geestelijke) gezondheidszorg.

### **Nederlandse Vereniging voor Autisme (NVA)**

Weltevreden 4a, 3731 AL De Bilt, 030 229 9800, Informatie- en advieslijn 0900-28 84 763. E-mail: [info@autisme.nl](mailto:info@autisme.nl) [www.autisme.nl](http://www.autisme.nl). De NVA is de vereniging die zich inzet voor de belangen van mensen met autisme en hun naasten in alle levensfasen en op alle levensterreinen. Onder autisme verstaan we het brede spectrum van autismespectrumstoornissen, waaronder Asperger, PDD-NOS en McDD.

### **Pandora Depressielijn**

0900 - 6120909 (€0,05 pm) ma t/m do van 13.30 tot 15.30 uur en 19.00 tot 21.00 uur. Ben je depressief en wil je praten met mensen die precies begrijpen hoe dat is? Je kunt bij ons terecht met vragen over wat je kunt doen, over de behandeling, omgaan met je familie enzovoorts. Ook kun je gewoon bellen om je hart te luchten of voor een steuntje in de rug.

### **Patiëntenfederatie Nederland (voorheen NPCF)**

Piet van Dommelenhuis, Churchillaan 11, 6e etage, 3527 GV Utrecht, 030-2970303. E-mail: [info@patientenfederatie.nl](mailto:info@patientenfederatie.nl). Website: [www.patientenfederatie.nl](http://www.patientenfederatie.nl). Patiëntenfederatie Nederland komt op voor alle mensen die zorg nodig hebben. Zij laat de stem van patiënten horen in de spreekkamer, in de politiek, bij de zorgverzekeraar en in het nieuws.

### **PAS Personen uit het Autisme Spectrum**

Postbus 592, 3430 AN Nieuwegein, 030 7113 591, E-mail: [secretaris@pasnederland.nl](mailto:secretaris@pasnederland.nl). Website: [www.pasnederland.nl](http://www.pasnederland.nl). Doelgroep van PAS is de groep begaafde (hogerfunctionerende) volwassenen met een AutismeSpectrumStoornis of een vermoeden hiertoe. Doelstelling van PAS zijn: Belangenbehartiging, informatievoorziening, deskundigheidsbevordering, lotgenotencontact en het bevorderen van de communicatie tussen autisten onderling en tussen autisten en niet-autisten.

### **Stichting Borderline**

Oudegracht 36, 3511 AP Utrecht, Lotgenoten: 030 276 7072, maandag, woensdag en vrijdag van 10.30 tot 14.30. E-mail: [stichting@stichtingborderline.nl](mailto:stichting@stichtingborderline.nl). Website: [www.stichtingborderline.nl](http://www.stichtingborderline.nl). Stichting Borderline is het adres voor lotgenoten en advies, maar ook voor meer informatie over Borderline en verschillende behandelingsmethoden.

### **Stichting Focus GGz-Voorlichtingspool**

Zerbolstraat 63, 8022 RW Zwolle, 038-4525802, E-mail: [ggz-voorlichtingspool@focuszwolle.nl](mailto:ggz-voorlichtingspool@focuszwolle.nl). Website: [www.focuszwolle.nl](http://www.focuszwolle.nl). Stichting Focus is er voor iedereen die meer wil weten over leven met een psychiatrische aandoening en/ of verslaving en de gevolgen daarvan voor het eigen leven en op de omgeving.

### **Stichting Labyrint In Perspectief**

Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort, 033-3032355.

Hulplijn: 0900-2546674.

E-mail: [secretariaat@labyrint-in-perspectief.nl](mailto:secretariaat@labyrint-in-perspectief.nl).

Website: [www.labyrint-in-perspectief.nl](http://www.labyrint-in-perspectief.nl).

Labyrint In Perspectief zet zich in voor familie en vrienden van mensen met psychische of psychiatrische problemen.

### **Stichting Patiëntenvertrouwenspersoon GGZ (PVP)**

Informatielijn: 0900 4448 888 (0,10 per minuut).

E-mail: [helpdesk@pvp.nl](mailto:helpdesk@pvp.nl). Website: [www.pvp.nl](http://www.pvp.nl).

De Stichting PVP zorgt voor professionele ondersteuning van cliënten in de ggz bij het realiseren en handhaven van hun rechten.

### **Stichting Cliëntenbond GGZ Deventer e.o.**

Lange Zandstraat 15, 7415 CD Deventer, 0570 625 657. Een vereniging van/voor en door (ex) cliënten van de GGZ. Inloop bij zelfregiecentrum 'De Zandloper' is iedere zondag van 14.00 -16.00 uur.

### **Vereniging Manisch Depressieven en Betrokkenen (VMDB)**

Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort, 033-3032350.

E-mail: [bureau@vmdb.nl](mailto:bureau@vmdb.nl). Website: [www.vmdb.nl](http://www.vmdb.nl).

Vereniging die zich inzet voor mensen met een bipolaire stoornis (ook wel manisch-depressieve stoornis) en hun directbetrokkenen.

### **Vereniging Ypsilon**

Daendelstraat 57, 2595 XT Den Haag. Adviesdienst:

088 0002 120, E-mail: [adviesdienst@ypsilon.org](mailto:adviesdienst@ypsilon.org).

Website: [www.ypsilon.org](http://www.ypsilon.org).

Vereniging van familieleden en naasten van mensen met een verhoogde kwetsbaarheid voor psychose.

Behartigt de belangen van familie en patiënt, geeft voorlichting en informatie en organiseert lotgenotencontact.

### **Vriendendiensten Deventer**

Lange Zandstraat 15, 7412 CD Deventer 0570-613747, [info@vriendendienstendeventer.nl](mailto:info@vriendendienstendeventer.nl).

Website: [www.vriendendienstendeventer.nl](http://www.vriendendienstendeventer.nl).

Professionele medewerkers, en waar mogelijk (ervaringsdeskundige) vrijwilligers, bieden informatie, advies en/ of praktische hulp op het gebied van geestelijke gezondheidszorg.

(Ex) cliënten, begeleiders, verwijzers, familie, vrienden, studenten en andere belangstellenden kunnen hier kosteloos terecht voor cliëntondersteuning. Er is geen indicatie nodig.

Werkgebied: gemeenten Deventer, Olst-Wijhe en Raalte.

### **Weet**

Vereniging rond eetstoornissen (voorheen Stichting Anorexia en Boulimia Nervosa)

088-01858888. E-mail: [info@weet.info](mailto:info@weet.info). Website:

[www.weet.info](http://www.weet.info). Weet is een organisatie die mensen samen brengt en zorgt dat mensen met een eetstoornis zelf invulling geven aan een fijn leven.

### **Zelfregiecentrum de Zandloper**

Lange Zandstraat 15, 7512 CD Deventer 0570-613747, [info@vriendendienstendeventer.nl](mailto:info@vriendendienstendeventer.nl).

Website: [www.vriendendienstendeventer.nl](http://www.vriendendienstendeventer.nl).

Een open centrum waar je welkom bent voor inloop en activiteiten. Hiervoor is geen indicatie nodig en betaal je dus geen eigen bijdrage.

Openingstijden: maandag t/m vrijdag van 10.00 uur tot 12.00 uur en zondag van 14.00 uur tot 16.00 uur.



...hebben we  
contact?!

Online Klantpanel

## Jouw mening gevraagd:

Ben jij cliënt, voormalig cliënt of naaste en wil je nu en dan meedenken over thema's als onze website, folders en bereikbaarheid? Met het nieuwe online klantpanel dragen we samen een steentje bij aan goede communicatie tussen Dimence, cliënten en de buitenwereld.

Maak nu je interesse kenbaar, lees meer of stel je vraag:

[www.dimence.nl/klantpanel](http://www.dimence.nl/klantpanel) | [jijdoetertoe@dimence.nl](mailto:jijdoetertoe@dimence.nl)



Samen werken aan een beter leven



# Kom jij op voor je mede-cliënt?

Hou je ervan om je mening te uiten? Wil je invloed hebben op het beleid van de organisatie? Wacht dan niet langer en neem contact op via: [werving.clientenraden@dimencegroep.nl](mailto:werving.clientenraden@dimencegroep.nl) of 06 - 2247 9062

Voor vrijwel alle onderdelen van de cliëntmedezeggenschap zijn we op zoek naar nieuwe raadsleden.



## Clïëntenraden